

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

HE 326/2022 vp - Täydentävä esitys kertakorvauksen ennakkomaksusta

EEVA MÄENPÄÄ JA JENNI JAAKKOLA, VM
SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA 7.2.2023

Täydentävä esitys esitykseen HE 309/2022 vp

- Hyvinvointialueiden vuoden 2023 rahoitus korjataan jälkikäteen kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella hyvinvointialuekohtaisella kertakorvauksella.
- StV:ssa on käsittelyssä HE laiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 35 ja 35 a §:n muuttamisesta (309/2022 vp), johon sisältyy ehdotukset kertakorvauksen kirjaamisesta vuodelle 2023 ja maksuajankohdasta tammikuussa 2024
- Esitystä täydennetään **ehdotuksella kertakorvauksen ennakkomaksusta**
- Hallituksen lisätalousarvioesitystä käsittelevä epävirallinen ministerityöryhmä linjasi ehdotuksen 30.1.2023
- Hyvinvointialueita kuultiin VM:n järjestämässä kuulemistilaisuudessa 31.1.2023
- Täydentävä esitys 326/2022 vp annettiin 2.2.2023
- Esityksen edellyttämä määräraha on otettu huomioon vuoden 2023 ensimmäisessä lisätalousarvioesityksessä

Kertakorvauksen ennakkomaksu keväällä 2023

- Kertakorvauksesta maksettaisiin hyvinvointialueille ennakoon koko maan tasolla **150 miljoonaa euroa**
- Ennakkomaksu kohdistettaisiin hyvinvointialueille kuntien Tilastokeskukselle toimittamien vuoden 2022 sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen nettokustannuskyselyn mukaisten **tilipäätösennakkotietojen perusteella** arvioidun kertakorvauksen alueittaisen jakautumisen suhteessa.
 - Ennakkomaksu lasketaan aluekohtaisesti lähtökohtaisesti samoin kuin lopullinen kertakorvaus
- Ennakko maksettaisiin vuodelle 2023 myönnetystä ja kuukausittain maksettavasta rahoituksesta erillisenä eränä valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti
- Lakimuutos on tarkoitus vahvistaa tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen hyväksymisen jälkeen (käytännössä aikaisintaan maaliskuussa 2023)
- Lisätalousarvioesitykseen sisältyvän määrärahan on oltava hyväksytty ennen ennakon maksamista
- Maksuajankohta olisi tällöin huhtikuussa tai viimeistään 2.5.2023 (huhtikuun maksuun oltava päätökset maaliskuun lopulla).

Kertakorvauksen tarkistus tammikuussa 2024

- Kertakorvaus tarkistetaan kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella lopulliseksi syksyllä 2023 ja tämän perusteella lopullinen kertakorvaus maksettaisiin tammikuussa 2024
- Hyvinvointialueen rahoitukseen tehdään tällöin erillinen lisäys (tai erillinen vähennys)
- Tarkistuksessa otettaisiin huomioon ennakkomaksun osuus ja voimassa olevan lain mukaisesti myös mahdollinen alueelle vuoden 2023 aikana maksettu rahoituslain 11 §:ssä tarkoitettu lisärahoitus

Vaikutukset hyvinvointialueille

- Esityksellä muutetaan kertaerän maksuajankohtaa, jolloin vuonna 2023 maksettu rahoitus kasvaa.
- Vuoden 2023 kirjanpidollinen rahoitus ei muutu, koska kertakorvaus maksuajankohdasta riippumatta kirjataan vuodelle 2023.
- Maksamalla osa kertakorvauksesta ennakoon keväällä 2023 parannetaan hyvinvointialueiden edellytyksiä selviytyä tehtäviensä rahoituksesta vuoden 2023 aikana ilman, että ne joutuvat turvautumaan lyhytaikaiseen lainanottoon, jos kuntien talousarvio- ja tilinpäätöstietojen eroavaisuudesta aiheutuu rahoitukseen vajetta. Esitys vähentää näin myös mahdollisesta lyhytaikaisesta lainanotosta hyvinvointialueille aiheutuvia korkokuluja.
- Tavoitteena on lisäksi estää sitä, että alueet joutuisivat lyhyen aikavälin rahoituskapeikkojen vuoksi sopeuttamaan toimintojaan pidemmän aikavälin toiminnan näkökulmasta epätarkoituksenmukaisesti. Maksatuksen aikaistamisella pyritään siten tukemaan lakisääteisten tehtävien järjestämistä alkuvaiheessa.
- Kertakorvaus lasketaan hyvinvointialuekohtaisesti ja sen jakaantuminen määräytyisi kunkin hyvinvointialueen suhteellisesta osuudesta koko maan tasolla lasketusta kertakorvauksesta
- Aluekohtaista arviota kertakorvauksen jakaantumisesta alueille on mahdotonta antaa ennen kuntien ennakkollisten tilinpäätöstietojen perusteella tehtäviä laskelmia